

In dat verhaal over het falen en instorten van de discipelen, zijn wij, lezers, toch ook getuige van Jezus' ongelofelijke trouw jegens hen (zie maar naar die laatste maaltijd in Marc. 14). We zijn zelfs getuige van wat de discipelen geprobeerd hadden te ontlopen: het Lijdensverhaal. Zo worden wij de discipelen. Wij krijgen de rol toebedeeld die eerst was voorbehouden aan de discipelen. Wij worden 'insiders'. Maar opgepast voor zekerheden en hoogmoed!

Wij zijn bevoorrechte getuigen van Gods openbaring. Begrijpen we die? En wat zien we, wàt is openbaar?

Jezus gaat zijn discipelen voor naar Galilea en wacht daar op hen. Hij zorgt er voor dat de bange vrouwen de omgeving van het graf verlaten (16.8).

En wij? Waar gaan wij heen? En met wie ?

De kunst van het discipelschap

Z

6 - 12 JANUARI 2008

Marc. 8.14-21 / Matt. 28.19

Zuurdesem van de Farizeeën of de rode draad van de genade

Nadenken over ons leven met Jezus vanuit de invalshoek van het discipelschap, is geen gewone reflex bij christenen. Naargelang we bij deze of gene traditie behoren worden verschillende aspecten van geloof en heil naar voor geschoven. Meestal wordt het onderwerp 'heil' en 'verlossing door Jezus' gereduceerd tot twee thema's: zonde en eeuwig leven (in de toekomst). Zo slagen we er in om een nagenoeg exclusief accent te leggen op het goed begrijpen van deze noties, terwijl we voorbijgaan aan wat eigenlijk centraal staat. Dat verklaart ook waarom het ons vaak ontbreekt aan wat ons geloof dynamisch, vibrerend en concreet kan maken.

Het zendingsbevel dat Jezus gaf aan zijn discipelen en zoals we dat kunnen lezen bij Matteüs (28.19), geeft eigenlijk uitdrukking aan een **proces**: « **Gaande**, de mensen van alle natiën **tot mijn discipelen makend**... hen **dopend**... en **lerend**... ».

- *Hoe zou je dat vertalen in hedendaags taalgebruik ?*

Er zijn discipelen nodig om discipelen te maken; Jezus' project is een proces waarin zijn volgelingen voortdurend geëngageerd zijn. Het gaat om het leven met Jezus: hoe kunnen we hem ontmoeten, hoe kunnen we hem leren kennen, hoe kunnen we hem ons leven richting laten geven?

Het woord 'discipel' (van het Griekse *mathetes*) haalt zijn betekenis uit zijn hebreeuwse equivalent (het woord discipel komt het vaakst voor in het evangelie van Matteüs); **de discipel volgt Jezus en brengt de onderwijzingen van zijn meester in de praktijk.** In Openbaring 14.4 vind je een beschrijving van de verlost die overeenkomt met de definitie van de discipel: "Het zijn zij die zich niet besmet hebben met vrouwen – ze zijn maagdelijk. **Ze volgen het lam waar het ook gaat.**"

Volgen = op weg gaan: vragen stellen en evolueren

Discipel zijn:
op stap gaan
en blijven

Het evangelie dat me het 'modernst' lijkt in zijn voorstelling van wat het betekent discipel te zijn, is dat van Marcus. Marcus laat ons nadenken en stelt vragen (die vaak zonder antwoord blijven in de tekst). Het is een manier om een dialoog op gang te brengen met ons en ook ons in beweging te brengen.

In tegenstelling tot onze natuurlijke verwachtingen, is een discipel bij Marcus iemand die voortdurend in een proces zit van vragen stellen, evolutie en verandering. Kortom, het is iemand die **lééft!**

Een onderlinge vergelijking van het verhaal over de zuurdesem der Farizeeën bij Marcus en Matteüs is bijzonder betekenisvol. Bij Matteüs begrijpen de discipelen. Bij Marcus reageren de discipelen niet en zijn vol onbegrip.

Bij Marcus volgt dan het verhaal van de genezing van een blinde (8.22,25); zij die 'binnen zijn' hebben een gesloten geest en zij die 'buiten staan' worden genezen... Een duistere helderheid (zoals Yvan Bourquin het verder uitwerkt in zijn boek over het Marcusevangelie!)...

Ook wij begrijpen niet alles wat de discipelen toen niet begrepen. Het evangelie van Marcus stelt het wel erg scherp: de discipelen lijken wel afgestompt. Met die reeks vragen zonder antwoord worden wij als lezers (a-priori outsiders, die buiten de kring der intimi staan) dichter bij Jezus gebracht dan zijn eigen discipelen (a-priori insiders, behorend tot de intimi

¹ Yvan BOURQUIN, Marc, une théologie de la fragilité. Obscure clarté d'une narration, Labor et Fidès, 2005.

van Jezus). De 'insiders' worden 'outsiders'. En wij, lezers, worden 'insiders'!

De oorspronkelijke 'insiders', die een groot voordeel genoten (« Aan u wordt het geheim van het koninkrijk gegeven" 4.11), dreigen de ware zin van het verhaal mis te lopen. Het is niet meer zeker dat ze hun bevoorrechte positie zullen kunnen behouden (4.13 – begrijpen jullie niet?). Ze kunnen zelfs blind worden!

- Mislukking door gebrek aan vertrouwen in de storm (4.35-41)
- Een uitgehongerde menigte (6.37)
- Onbegrip in de storm (6.45-51)
- Onbegrip omtrent het wonder van de broden (6.52; 8.14-21, 18)
- In het zicht van het Passieverhaal – Petrus' weigering (8.18)
- Stilte zonder te begrijpen (9.10)

De Blijde Boodschap bij Marcus is dat zij die 'outsiders' waren licht kunnen krijgen dat hen toelaat de geheimen van Gods Koninkrijk te ontdekken, op voorwaarde dat ze zoeken. Zodra ze echter te zelfzeker worden, lopen ze het gevaar op hun beurt af te wijken naar de buitenrand...

Marcus' mise en scène van het falen van de discipelen leert ons hoe belangrijk **nederigheid en voorzichtigheid** zijn; hij die meent alles te weten verwijderd zich van Jezus en van het Koninkrijk. Die boodschap wordt nog versterkt en uitgewerkt door de voorbeelden die worden verteld:

- Een Syro-Fenicische vrouw (7.24-30)
- Een menigte die hongert naar het woord (6.34 ; 8.2)
- Een vader die in geloof zijn ongelof belijdt (9.24)
- Een Romeinse honderdman die bij het kruis Gods Zoon herkent (15.39)
- Discipelen die hadden gefaald, en die de Opgestane toch voorgaat naar Galilea.

Vindt u deze 'schildering' van de discipelen bemoedigend?

De draad van de genade

De discipelen zijn acteurs van een film met een scenario dat spreekt van mislukking. De bedoeling hiervan is om aan te tonen dat er temidden van dat alles een 'draad van genade' loopt.